

**Doopsgezind  
Rotterdam**



# de Werf

jaargang 59 | nummer 10

oktober 2021



De Doopsgezinde Gemeente Rotterdam is een ontmoetingsplek voor mensen die in vrijheid met elkaar in gesprek gaan over hun leven en geloof. We laten ons hierbij op een eigentijdse manier inspireren door bijbelse en andere verhalen, poëzie, kunst en muziek.

De Doopsgezinde Gemeente Rotterdam is een regiogemeente en bedient het gebied Voorne-Putten, de Hoekse Waard, de Krimpenerwaard en Rotterdam. De Vermaning van Doopsgezind Rotterdam staat in het centrum van de stad, vlakbij het Hofplein, aan het eind van het Haagse Veer.

# Over de diensten



10 okt.	Muzikale dienst met Mark van Nispen
17 okt.	Ds. Christien Duhoux
24 okt.	Ds. Henriette van Dunné
31 okt.	Ds. Henriette van Dunné

## Uit het klein overleg



De herfst is nu echt ingetreden.. genoten we eerst nog van een Indian Summer, deze week zakte de temperatuur, regent en stormt het. We kruipen weer bij onze verwarming en steken kaarsjes aan. Een tijd waarin we weer toeleven naar het licht met kerstmis. Een tijd van inkeer en bezinning.

Qua activiteiten is er weer van alles te doen. U kunt daarover volop lezen in deze Werf. We kunnen en mogen weer meer! In het kerkgebouw blijven we elkaars behoeften respecteren: afstand voor wie dat wil en geen handen schudden voor wie dat (nog) niet wil.

We willen speciaal uw aandacht vragen voor 2 activiteiten. Op 16 oktober 2021 is ons eerste Groot Overleg. Hiervoor zijn minimaal 1 lid van de werkgroepen en kringen uitgenodigd. De contactpersonen ontvangen een uitnodiging per mail. Agendapunten zijn onder andere de organisatie van de DGR en het 5 -jaren beleidsplan voor onze gemeente.

In de ledenvertoeving op zondag 28 november na de dienst willen we uw goedkeuring vragen voor de oprichtingsakte en de leden van de Stichting benoemen. Hopelijk kunnen we dan feestelijk vieren dat de Stichting Rotterdamsche Vermaning anno 1700 formeel opgericht wordt.

Een warme groet van het Klein Overleg,

Het bestuur van de Doopsgezinde Gemeente Rotterdam,

Marijke Haisma, voorzitter/coördinator  
Truida Lokhorst, secretaris  
Mark van Nispen, penningmeester  
en  
Henriette van Dunné, predikant  
Wilma Kievit, officemanager

Voor al uw vragen aan het bestuur kunt u terecht bij Marijke Haisma op het emailadres [coordinator@drotterdam.doopsgezind.nl](mailto:coordinator@drotterdam.doopsgezind.nl). Zij kijkt dan of zij uw vragen kan beantwoorden of deelt deze met het bestuur. Telefonisch is Marijke te bereiken via 06-20828223.

Vragen over de ledenlijst, adreswijzigingen, notulen kunt u stellen aan Wilma Kievit, officemanager via het emailadres: [officemanager@drotterdam.doopsgezind.nl](mailto:officemanager@drotterdam.doopsgezind.nl)

## Godly Play

Op zondagmiddag 29 augustus vertelde Marijke Haisma ons met behulp van kleine houten poppetjes, een zandwoestijn in een theedoek en een grote steen voor de berg het bekende verhaal van de tien geboden.



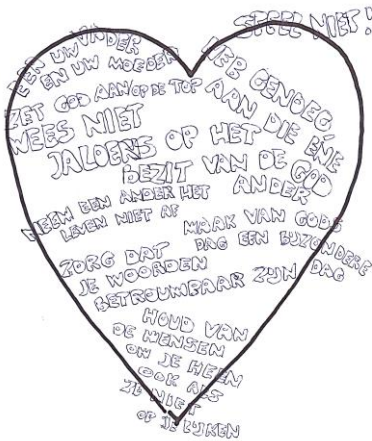
Een nieuwe methode en de vertelmethodes en het gebruikte materiaal nam ons mee naar onder bij die berg en zorgde voor nieuwe vragen en

inzichten. Een methode voor jong en oud al is het wel voorwaarde dat je goed zicht hebt en goed kan horen wat er gedaan en gezegd wordt.

Na het verhaal van Marijke mochten we zelf een verwerking verzinnen . Er werd geschilderd, gebreid en geplakt. Ik koos voor een getekend hart van liefde waarbinnen alle geboden in eigen woorden geschreven werden. En zoals we vaak niet binnen aangegeven kaders blijven zo is dat ook hier het geval.

De bijeenkomst werd afgesloten met een gezellige potluck maaltijd.

Truida Lokhorst



## Abcoudse overpeinzingen

We zijn weer met groot enthousiasme begonnen, met het Vieren van de Vredesweek, het gemeenteweekend in Fredeshiem, kringen die elkaar weer treffen. Hopelijk blijft het goed gaan met het verloop van corona en kunnen we zo doorgaan. Er gaat toch niets boven samen zingen!

In de dienst van 31 oktober zullen wij de overledenen van de afgelopen twee jaar herdenken, en staan we stil bij het einde van het kerkelijk jaar.

Begin oktober is de tweede bijeenkomst van mijn opleiding Soul of Leaderschip, dit keer komen we met 22 collega's samen in Dopers duin, en

is Margaret Benefiel, die ons traint en begeleidt op groot scherm te zien. Deze dagen staat het begrip 'sanctuary' centraal, dat kan zowel heiligdom betekenen als schuilplaats of plek om God te ontmoeten. Het zijn intensieve dagen waarin we met elkaar optrekken, veel delen en ook samen stil zijn.

Hoewel het ver weg lijkt zijn we ook al vooruit aan het kijken naar het preekrooster voor 2022. Er staan een aantal bijzondere diensten op het rooster en ook is er ruimte voor gastpredikanten. In de periode van de lockdown hebben we kunnen experimenteren met diensten opnemen, eerst in samenwerking met het Laurensberaad en RijnmondTV, later hebben we twee reeksen korte vieringen opgenomen met documentaire maker Paul Delcour. Wat steeds een hele mooie kwaliteit garandeerde. Misschien dat er ook met eenvoudiger middelen mogelijkheden zijn. Daarnaast is er de vraag hoe we vervolgens onze opnames delen met leden en belangstellenden, via YouTube is een mogelijkheid. En hoe bereiken we dan de mensen die geen beschikking hebben over een computer? Een mogelijkheid is om met een tablet op bezoek te gaan. We zijn aan het brainstormen en komen er nog een keer op terug. Overigens is het altijd mogelijk om de dienst na te lezen op papier of via de website. Vraag er vooral naar bij mij of Wilma.

Gelukkig gaat het iets beter met mijn mobiliteit, de operatie is uitgesteld en dankzij een injectie kan ik mijn knie beter buigen en belasten. Dat

betekent gelukkig ook dat ik makkelijker kan reizen en met mate auto kan rijden. Wanneer u behoefte heeft aan een bezoek schroom dan niet om dat te vragen.

Met zusterlijke groet,  
Henriette van Dunné

## Vakantiemijmeringen

Tijdens onze rondreis langs de kust van Normandië hebben we prachtige dingen gezien, leuke stadjes bezocht en genoten van het goede Franse leven. Soms waren de contrasten groot, dan reden we door Deauville waar net het festival van de Amerikaanse film begonnen was en alle

terrassen vol zaten met chique geklede mensen, en even later bezochten we de Amerikaanse militaire begraafplaats in Colleville-sur-Mer. De oneindige reeks witte kruisen, de stilte ondanks de vele bezoekers en het vrolijke geluid van de vogels maakten een enorme indruk. Dan komt ook het besef dat, hoe je ook als Doopsgezinde probeert om de vrede na te streven en oorlog te vermijden, het ontelbaar veel jonge Amerikanen geweest zijn die hun leven gegeven hebben voor onze vrijheid. Deze gedachte heb ik gedeeld in ons gesprek aan de Vredestafel, waar u elders in deze *Werf* een verslag van kunt lezen.

Het hoogtepunt van onze vakantie was toch wel het kerkje van Varengeville-sur-Mer, dat aan het einde van het weggetje door het dorp ligt, op de rand van een hoge klif, met een adembenemend uitzicht. Het kleine kerkje "Saint-Valéry" en haar begraafplaats hangen als het ware aan de bergflank op 80 meter boven zeeniveau. De Franse kunstenaar en tijdgenoot van Picasso, Georges Braque is hier ook begraven. Hij werd zo geïnspireerd door deze plek, dat hij hier een huis liet bouwen om er zes maanden per jaar door te brengen gedurende 35 jaar. In de kerk, rechts van het altaar, schijnt een zacht blauw licht door het door hem gemaakte glas-in-loodraam. Het stelt de boom van Jesse voor en is ongelooflijk mooi.

Jesse is een verbastering van Isaï en betekent in het Hebreeuws: man van JHWH, man van God. Jesse was de vader van koning David, en daarmee de stamvader van het Huis van David, hij woonde in Bethlehem. Vandaar dat Jozef en Maria tijdens de volkstelling vlak vóór Jezus' geboorte daarheen gingen, naar de plaats waar ze oorspronkelijk vandaan kwamen.

In de late Middeleeuwen en aan het begin van de Renaissance groeide in de kerk de belangstelling voor Jezus als menselijk persoon. Vandaar dat ook de aandacht voor zijn voorouders toenam. Geliefd en beroemd zijn de voorstellingen van 'de Boom van Jesse'. Meestal afgebeeld als een slapende Jesse, en uit zijn zijde ontspruit (het rijsje uit Jesaja):

...uit de stronk van Isaï schiet een telg op,  
een scheut van zijn wortels komt tot bloei.

een (stam)boom; in de vertakkingen ervan zitten talrijke koningen en profeten van Israël; de top wordt gevormd door Maria met het Kind Jezus: Jezus' stamboom. Dat ik niet de enige ben die geraakt werd door het raam van Braque blijkt het uit het gedicht van Hans Tenti





l'Arbre de Jesse  
Georges Braque – Kerkraam te Varengeville

Zoals het volmaakte het gebrekkige  
nog gebrekkiger, erbarmelijker maakt, zo armzalig  
voel je je naast het hoog op het krijt staande  
zeekerkje van Varengeville

bijtende westenwinden hebben het klokkentouw gerafeld  
en zout zet zich op de naar de afgrond  
hellende grafstenen af, gebeier stort zich driest  
over golven en rotskust uit en roept onweersluchten  
aan en eenzame opvarenden –

gebrandschilderd, versplinterd valt de zon  
op de plavuisgrauwe, zerkstenen vloer en stuwt  
takken, mossen, bladeren, vogelnesten  
naar het punt waar doorschijnende vingertoppen gothisch  
bij elkaar komen en het allerbinnenste  
zich met het buitenste vervlecht

met maangestalten, de oceaan  
in al zijn schakeringen, met inzegeningen  
en eerste communies, met het op drift  
geraakte en het geborgene, het wisselend getij

een rijsje, uit een afgehouden tronk  
voortgekomen, een boom die, aan zichzelf ontgroeid  
uit zijn omlijsting wil breken om het lood  
van jaren van zich af te schudden en zijn kruin  
tot de hemel te laten reiken –

zou je door dit glas heen 's avonds  
de lichten van het reuzenrad, de schiettenten, het casino  
kunnen zien, het getwinkel, daar, heel  
in de verte, in Dieppe?

onbereikbare smalle stroken zand  
tussen de golfslag en de steile kliffen, poreus  
afbrokkelend krijt waarmee niet te schrijven is, de vloed  
die ondermijnt en ontwortelt en tekeergaat  
in de brandingsnissen en verstikt soms meehuilt  
tijdens de engelenmissen

de zee beneden je, als keek je  
door Braques glasscherven voor het eerst  
naar zulke breekbare, onbestaanbare  
tinten blauw en grijs

het sluike drenkelingenhaar van de wieren  
wenkt de schaduwen die vergeefs tegen de dwarsstroom  
proberen op te zwemmen, terwijl stenen  
vonken in de diepte en een oorverdovend geruis  
de schelpen, schelpenbanken spoelt

het kerkhofgrint is onberispelijk aangeharkt –

## Blonde Jet

Blonde Jet. De titel geeft te denken. Alsof het gebeuren waarover ik ga vertellen zich af zou spelen op de Amsterdamse wallen. Integendeel. Het voorval vond plaats in het Rotterdamse Kralingse bos. Op een schaarse, windstille, zonrijke vakantiedag in augustus. Bij de Eekhoorn waar 'de heffe des volks' langs komt voor een hapje of een drankje. Een bonte verzameling van jong en oud uit alle culturen die onze havenstad herbergt. Ze komen te voet, met de auto of per fiets. In een rolstoel of met behulp van een scootmobiel. Op grote kartons is voor nieuwkomers driemaal duidelijk de looprichting naar het bestelloket aangegeven. Toch zijn er dwaallichten die niet willen lezen, of gewoon tegendraads voor in de rij piepen. Voor hen is nu een draaihek gemonteerd dat ze tegenhoudt. De bestellingen worden uitgeleverd volgens een nummer dat wordt omgeroepen. Alleen mijn havermelk cappuccino komt keurig langszij. Geel gekleurde patat verdwijnt in hongerige magen.

Geen rondrennende, jengelende kinderen dus.

De veelsoortige honden die hun baasjes vergezellen blaffen af en toe Ze spreken een taal die wij niet kennen.

Een oude mama voert vanuit een rieten stoel, duiven die vanuit het bos op haar toevliegen. Ook onder dit gevogelte mengen zich de rassen.

Een zwarte duif geeft aan dat mamsie het met een kraai gedaan heeft.

De zachtmoedige witte vogel heeft duidelijk een zeemeeuw als vader.

Ook een jonge eend dingt mee naar de broodkruimels. Het beest komt overal te laat, schuift dan de snavel maar horizontaal door een regen-plas.

'Mmmmm, ook lekker,' lees ik in haar ogen.

Het wordt tijd voor mijn middagwandeling langs het hertenkamp.

Een volwassen bok ligt te herkauwen achter dicht struikgewas op een landtong van de hertenweide.

'Even geen haremgezeur aan mijn gewei,' maak ik uit zijn houding op.

Op de tocht langs de afrastering hoor ik plotseling een ritmisch getik.

In dezelfde maat als die van mijn wandelstok. Er stapt een blond kind naast me. Een meisje in een jurkje tot net boven haar knieën. Ze loopt even gebogen als ik en gebruikt een afgewaaide wilgentwijn als staf.

Verbaasd sta ik stil. Loop dan weer verder. Ook het geluid naast me vangt nijver weer aan. Als ik opnieuw mijn pas inhoud, stopt ook het tikken.

'Hoe heet je,' vraag ik.

'Jet,' antwoordt ze. In één adem volgen haar achternaam, straat en huisnummer. Kennelijk is ze een trouwe klant van de afdeling gevonden voorwerpen. 'En hoe oud ben je dan wel,' vraag ik.

'Vier jaar,' klinkt het. 'Daar staat mijn moeder,' ze wijst op een getinte vrouw die achter ons bezig is met het fotograferen van de hertenbok. Jet kijkt naar me op. Blauwe ogen zie ik, met daaronder rode lippen.

'Zeg maar tegen je mama dat je van mij naar het toneel mag.'

Even staan we daar, het blonde meisje in gesprek met een oude man .

Dan rent ze op haar moeder toe.

Bij het hervatten van mijn wandeling bedenk ik, op mijn bewogen reis naar de eeuwigheid, dat de tijd naderbij komt om het stokje over te dragen aan de jonge generatie.

Cees van der Jagt  
sept 2021

# Vredesweek in Wenen

Deze zomervakantie trokken wij met de camper o.a. door Oostenrijk en bezochten we de mooie stad Wenen. Zoals we al eerder zagen in Linz waren ook hier de kerken heel erg overdadig in de barokke kunst opgetrokken met schilderijen, beeldhouwwerken, enz. Naar ons idee op het schaamteloze af. Wij hebben meer de idee dat een kerk in al haar eenvoud een fijne rustige plek kan zijn om te vieren en na te denken.

We hadden geluk. Behalve dat het fantastisch nazomerweer was konden we om 3 uur een (gratis, we blijven Nederlanders) orgelconcert bijwonen in de Peterskirche, gegeven door Tatiana Stcherba met werken van Buxtehude, Pachelbel, Bach, Brahms en William Faulkes. Hoe mooi was dat in zo'n omgeving en denkend aan ons orgel en organisten die ook die werken in 'onze' kerk ten gehore hebben gebracht.

Op de plattegrond van de VVV stond ook geduid dat er een "Peace Museum" in Vienna was en dat trok onze aandacht. Dus wij op zoek, ergens achter de enorme Stephansdom moest het zijn. Met gebruik van de onmisbare smartphone vonden we het bordje naar de ingang. We moesten door een poortje waarachter zich een prachtig binnenplaatsje liet zien met balkonnetjes waaraan bloem- en plantenbakken hingen in allerlei kleuren. Daar bevond zich de deur naar het Peace Museum Vienna. Op die deur de tekst (in het Duits en Engels):

"Peace Hero Museums aim to provide peace education through the lives of its peace heroes. These heroes include historic as well as contemporary figures, who spent their lives promoting peace, and paved the way for positive peace in the todays world. These exemplary people and their stories give us hope, that even while facing adversisity, there is a way forward. We hope you enjoy your visit."

Na aanbellen werden we vriendelijk te woord gestaan door, naar we vermoeden, een studente die daar nog maar 2 weken was. Ze had logischerwijs (nog) niet zo veel te vertellen en wij des te meer over onze activiteiten in het Rotterdamsche. Het klonk haar een beetje als abacadabra, maar als we vragen hadden konden we altijd bij haar terecht..... De tentoonstelling had hetzelfde jaarthema als wij in Nederland hebben. We

zagen foto's en geschilderde portretten van o.a. John Lennon, Ghandi, Abie Nathan, Anne Frank, Vaclav Havel, enz.

We waren blij dat we de moeite hadden genomen om op onderzoek uit te gaan in Wenen, niet in het minst omdat zij het kleine museum in de zeer levendige stad Wenen op zo'n mooie manier op de kaart hadden gezet.

Marijke en Bob v.d. Vijver, 9 september 2021



# Vredesweek 2021

Twee leden van de werkgroep vredesweek beten de spits af met een getuigenis in de dienst van 19-09-2021. Pieter met een geheel eigen ervaring tijdens zijn vakantie dit jaar en Ineke met een pleidooi voor het Coventrygebed dat elke vrijdag om 12.30 uur in de Laurenskerk wordt gebeden. Meer dan

70 jaar mogen wij gedenken dat leven in vrijheid niet vanzelfsprekend is en van verzoening op veel plaatsen in de wereld ons gebed waard blijft.

Tijdens een potluckmaaltijd zaterdag 24 september spraken we met mensen uit verschillende kerken over een aantal stellingen rond vrede. Bij 3 van de 4 tafels bleekt dat onze interventies in het buitenland en recent die in Afghanistan vooral een onderwerp is dat ons bezig houdt.



Met een oecumenische viering in de Laurenskerk op zondagavond 26 september sluiten we de Vredesweek af.. Ook in deze inspirerende dienst kreeg het gedicht van Amanda Gorman “ The Hill We Climb” een centrale plaats .In kleine groepjes dachten we na over wat voor ons aanleiding zou kunnen zijn om moed te vatten en een licht te zijn. Deze interventies werden in de voorbede meegenomen.

Mijn wens voor 2022 is dat stilstaan bij vrede en verzoening een breed gedragen behoefte mag zijn en zo vruchtbaar kan zijn voor mensen veraf en vlakbij.

Truida Lokhorst

# Groeten uit Fredeshiem!



We hebben een prachtig gemeenteweekend gehad met de DG Dordrecht, Rotterdam en Den Haag. In onze gedachten waren ook de mensen die helaas niet mee konden en meestal wel mee gaan.

In de volgende Werf kunt u meer over dit weekend lezen.

# Algemeen

## Vervoer naar de kerk?

Als u opgehaald moet worden om naar de kerk te kunnen komen, kunt u contact opnemen met vervoer op maat (als u daar een abonnement voor heeft). Of bellen met onze coördinator of de vertrouwenspersoon. Dat moet wel enige dagen van tevoren (uiterlijk donderdag), want er moet weer contact gelegd worden met anderen.

## Bloemen voor de zieken.

Zoals u weet gaan de bloemen uit de dienst meestal naar iemand die ziek is. Jammer genoeg weten we niet altijd op tijd dat mensen ziek zijn. Als u de naam van een zieke weet, wilt u deze dan doorgeven aan:

Truida Lokhorst, tel. 0180 317728.

## Bereikbaarheid predikant en vertrouwenspersoon

Voor wie in moeilijkheden verkeert is er, naast de contacten met onze predikant, de mogelijkheid zich te wenden tot de vertrouwenspersoon van de werkgroep pastoraat/diaconie.

Wie dat wil kan zich wenden tot: Gieneke Kruisinga, 010 461 0995.

## Predikant

Onze predikant is in principe thuis te bereiken, als u haar niet treft kunt u een boodschap inspreken

Ds. Henriette van Dunné , 06-27042422, .

[predikant@dgrotterdam.doopsgezind.nl](mailto:predikant@dgrotterdam.doopsgezind.nl)

werkdagen:

maandag, dinsdag en donderdag (tijdens kantooruren).





# Onze gemeente



## **Predikant**

Ds. Henriette van Dunné  
06-27042422

[predikant@dgrotterdam.doopsgezind.nl](mailto:predikant@dgrotterdam.doopsgezind.nl)

## **Kosterij**

010 4124856

[koster@dgrotterdam.doopsgezind.nl](mailto:koster@dgrotterdam.doopsgezind.nl)

## **Boekhouder**

Mark van Nispen

[boekhouder@dgrotterdam.doopsgezind.nl](mailto:boekhouder@dgrotterdam.doopsgezind.nl)

## **Voorzitter en Coördinator**

Marijke Haisma  
0620828223

[coordinator@dgrotterdam.doopsgezind.nl](mailto:coordinator@dgrotterdam.doopsgezind.nl)

## **Secretaris**

Truida Lokhorst  
0180317728

[secretaris@dgrotterdam.doopsgezind.nl](mailto:secretaris@dgrotterdam.doopsgezind.nl)

## **Werkgroepen**

Communicatie	Bob v.d. Vijver	0633149300
Personeel	Tjitske Gelderloos	0611085389
Diaconie	Marijke v.d. Vijver	0628488760
Diensten	Freekje Wethmar	0180317728

## **Ledenadministratie:**

Mevr.W.Kievit, 010 4666722, Hang 7, 3011 GG Rotterdam  
[officemanager@dgrotterdam.doopsgezind.nl](mailto:officemanager@dgrotterdam.doopsgezind.nl)

# Inhoudsopgave

Over de diensten.....	3
Uit het klein overleg.....	3
Godly play .....	4
Abcoudse overpeinzingen.....	5
Vakantiemijmeringen.....	6
Blonde Jet.....	10
Vredesweek in Wenen .....	12
Vredesweek 2021.....	14
Groeten uit Fredeshiem.....	15
Algemeen .....	16
Onze gemeente .....	17
Inhoudsopgave en colofon.....	18